

ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

О.І. Мельник, асистент*

Миколаївський державний аграрний університет

Розкрито роль та основні напрями формування інноваційного підприємництва в аграрному секторі економіки України. Визначено проблеми та стимули розвитку інноваційного підприємництва в сучасних умовах АПК.

Постановка проблеми. Внаслідок технологічного відставання та нераціональної організації аграрного сектору, Україна сьогодні не в змозі забезпечити своє населення доступною за ціною і достатньою за стандартними нормами продукцією. На внутрішньому ринку нині відбувається виштовхування вітчизняної продукції імпортною внаслідок її більш високої конкурентоспроможності у зв'язку з

* Науковий керівник – Н.М. Сіренко, к. е. н, доцент

використання кращих передових технологій. Відтак на сьогодні є актуальним переведення агропромислового сектору на принципи інноваційної діяльності і організації виробництва наукомісткої конкурентоспроможної продукції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання інноваційної діяльності, новітніх технологій, оновлення виробництва в аграрній сфері висвітлюють у своїх працях такі вчені-економісти: В.Г. Андрійчук, В.М. Геєць, М.Я. Дем'яненко, В.Я. Месель-Веселяк, В.П. Ситник, П.Т. Саблук, І.І. Червен, В.В. Юрчишин та інші.

Мета дослідження. Визначити роль та основні напрями формування інноваційного підприємництва у розбудові моделі інноваційного розвитку аграрного сектору економіки. Виявити шляхи вирішення проблем та стимулювання інноваційного підприємництва в сучасних умовах АПК.

Виклад основного матеріалу. Найбільш суттєвими результатами реформування АПК стали катастрофічне падіння виробництва сільськогосподарської продукції і детехнологізація і деіндустріалізація аграрного сектору. За час реформ було втрачено 2/3 парку тракторів, комбайнів і вантажних автомобілів. Виробництво продукції сільського господарства в основному здійснюється господарствами населення, яке змушене за відсутності необхідних засобів перейти на примітивне ведення господарства. Таким способом в Україні виробляється понад 60% сільськогосподарської продукції [3].

Парадоксальність ситуації полягає в тому, що в цих умовах майже повністю зберігся науковий потенціал аграрного сектору. В інтересах цього сектору сьогодні працює понад 11 тис. науковців (15% загальної чисельності науковців країни) [2]. Незважаючи на досить складні трансформаційні процеси, в аграрному секторі і в аграрній науці лише за останній рік отримано понад 700 охоронних документів на винаходи та корисні моделі, сорти рослин, породи тварин, що не завжди мають кінцеве впровадження.

У прогнозно-аналітичних дослідженнях в рамках Державної програми науково-технічного та інноваційного розвитку, проведених провідними фахівцями АПК, було зазначено, що науковий потенціал аграрної науки України, за наявності необхідних інвестицій, дає можливість вийти на світовий рівень у таких галузях науки і технологій, як селекція рослин і тварин, новітні біотехнології, збереження довкілля тощо [1].

Тому пріоритетним напрямом є підтримка і подальший розвиток інноваційного підприємництва як системи економічних відносин між виробниками інноваційного продукту та його споживачами з приводу створення ринку інновацій в АПК України.

Висновки. Розвиток інноваційного підприємництва потребує всебічної державної підтримки, зміст і форми якої мають бути чітко визначені у базових законодавчих і нормативних документах. Необхідно передбачити пільгові кредити на технологічні нововведення та дотації малим і середнім підприємствам на наукові дослідження або розробку нової технології для виготовлення продукції.

У подальшому варто: чітко визначити юридичний статус суб'єктів венчурного підприємництва в АПК; розробити законодавчі акти, які регламентують правові відносини, пов'язані з використанням наукового відкриття та результатів науково-технічної діяльності; затвердити положення щодо можливості використання венчурного капіталу для фінансування інноваційних проектів.

Список використаних джерел

1. Про стан та перспективи розвитку підприємництва в Україні: Національна доповідь / К.О. Ващенко, З.С. Варналій, В.Є. Воротін, В.М. Геєць, Е.М. Лібанова та ін. – К., Держкомпідприємництва, 2008. – 226 с.
2. Ситник В.П. Трансфер технологій та інновацій в аграрній сфері економіки України // Аграрний сектор України. – 21 листопада 2008 р.
3. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів (проект) // <http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/publish/article>.